

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

5. De hæredibus instituendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

De Reuocatione Testamenti.

1. **T**estamentum reuocatur & cassatur vel per factum testatoris contrarium, puta lacerationem testamenti, vel per aliud testamentum validum.
2. Prius testamentum legitimum per alterum minus solemne non rumpitur; excipe, Nisi testator post conditum testamentum lapsa decennio illud coram 3. Saltem testibus reuocet. 2. Si testator coram testibus dicat se reuocare prius testamentum, quia velit decedere intestatus. 3. Si in priore testamento haeres extraneus institutus est, reuocatur per posteriorem voluntatem minus solemnem in quam instituti sunt. Limita, nisi in priore pia causa instituta fuit. 4. Si testator haeredem à se institutum haereditate indignum declaret. 5. Testamentum primum solemne reuocatur posteriori minus solemni, si ad eius valorem maior solemnitas non requiratur, puta testamentum ad pias causas inter liberos factum, vel militare.
3. Prius testamentum continens clausulam derogatoriam posterioris, non censetur reuocatum, nisi in posteriori testamento illius clausulae mentio fiat. Qui ut dicitur; Nemo eam sibi legem potest dicens, ut à priore voluntate decedere non liceat.

CAP. V.

De haeredibus instituendis.

1. **T**VM singuli homines, imò etiam Communitates, haeredes institui possunt, nisi lege prohibeantur, Prohibentur autem hostium ciuitates, Iudaeorum Communitas; Collegium, quod publicè

authoritate erectum non est, deportatus, hæreticus, apostata, spurius siue natus ex coitu damnato. Auius tamen deficiente prole legitima spurium hæredem instituere potest, non tamen intuitu patris. Spurij tamen possunt succedere fratribus, alijsque consanguineis vterinis. Si autem vterini non sint, sed ex diuersis matribus geniti, non censentur habere cognationem inter se, & cum alijs cognatis patris. Porro occisor testatoris saltem per iudicis sententiam hæreditate priuari debet, vt fisco deferatur. Item persecutores Cardinalium, iterum si testamentum deficiat, eò quòd hæres qui solus institutus fuit, incapax est, legata ex eò non debentur; nisi pia sint: Sin vero alius cum illo hæres capax institutus fuit, eidem accrescit portio alterius, neque deuoluitur ad hæredes ab intestato; propterea quod iura non permittant aliquem ex parte testatum, & ex parte intestatum decedere.

Religiosi professi Ordinum, quibus permissum est bona immobilia in communi possidere, hæredes institui possunt: succedit autem eorum nomine monasterium. Excipe Capuc. & Societ. Iesu P.P. Ratio, quia cum hoc ius succedendi in bonis immobilibus magnum sit, compctere illud non debet ijs ordinibus, qui etiam in communi bona ac iura immobilia possidere nequeunt.

Collegia & Domus Soc. Iesu ratione alicuius professi ac vota formata haberitis succedere non possunt siue ex testamento, siue ab intestato.

Monasteria Ord. Minorum & Capucc. capacia non sunt vllius hæreditatis; imò nec Ecclesiæ eorum secundum probabiliorem sententiam. At verò Soc.

R r

Iesu

Iesu Collegia & domus hæreditates accipere possunt, modò non deferantur Contemplatione suorum professorum, &c.

5 Legata sicut & alia donata, contemplatione suorum professorum Soc. Iesu accipere potest. Nam legatum non continet tantum ius siue dominium quod legat, & cum hæreditate transeunt varia onera, cum quibus lites & actiones Iudiciales plerumq; committæ esse solent. At legata habent se instar Eleemosynarum. Vnde etiam Capuc. capones.

6 Per professionem Religiosi omnia eius bona à iura excepta legitima portione descendentibus vel ascendentibus debita in Monasterium transeunt, & bonorum immobilium capax fit. Ratio, quia ita dicitur, ut qui se Deo ac Monasterio dedicat, non solum personam suam, sed omnia eius bona etiam simul offerat, ut plena sit oblatio ac sacrificium.

NB. Legata potest accipere Monachus cum Prælati licentia.

7 Monasterium ratione sui Monachi hæreditatem delatam adire potest, etiam ipso inuito, vel ante conditionem mortuo, contra legistas. Ratio, quia Religiosi professi, propter paupertatis votum solemne inceptas sunt sibi acquirendi, sed omnia eorum iura in Monasterium transeunt. Quapropter licet Religiosus in eo, quod Monasterio acquirit, seruo computatur, tamen quo ad modum acquirendi filiosam potius comparatur.

8 Religiosus ad Episcopatum translatus, hæreditarie successionis capax est, sed bonorum administrationem tantum habet non dominium.

9 Hæres alius est ex testamento, alius ab intestato institutus, vel est vniuersalis, vel particularis. Hæres

ditas plerunque diuiditur in 12. vncias, quæ assis appellacione continentur: Habent autem singulæ hæreditatis partes propria nomina: Videlicet, vncia sextans, id est, duæ vnciæ, quadrans, id est, 3. vnciæ, triens, id est, 4. vnciæ, quincunx, id est, 5. vnc. semis siue semissis, id est, 6. vnciæ, septunx, id est, 7. vnciæ, bes, id est, 8. vnc. dodrans, i. e. 9. vnciæ, dextrans, id est, 10. vnciæ, deunx, id est, 11. vnciæ. Qui ex parte aliqua hæres instituitur onera hæreditatis proportione partis suæ sustinere cogitur; non item, qui in certa aliqua re institutus, talis enim potius legatarij loco habetur; ideoque iura & actiones defuncti ad eum non pertinent, sed ad hæredem propriè dictum.

Hæredes ex testamento, alij sunt necessarij (quos tenetur testator in portione legitima instituere, nisi iustam ex hæredandi causam habeant, hi sunt descendentes & ascendentes, quibus saltem portio legitima debetur, quæ est triens hæreditatis (si plures, quam 4. Liberi, semis.)

NB. Quæ hactenus dicta sunt de legitima portione, solum extenduntur ad bona priuata, & non ad regna. Nam in Regnis, Ducibus Magnatum succedunt primogeniti, eoque mortuo ad nepotem masculinum deuoluuntur, secluso filio secundogenito; deinde portio legitima intelligitur de bonis, quæ sunt de substantia patris, & non de feudis ex pacto.

NB. Hæres non necessarius est, quem testator instituere non cogitur.

Si aliquid descendenti aut ascendenti portio legitima non relinquatur, competit ei actio vel ad petendum complementum, si aliquod relictum sit, (etiam nummus) vel ad rescindendum testamentum, tanquam ipso iure nullum, idque spacio 3. ann.

Rr 2 fini-

si nihil iure institutionis relictum, neque causa idonea exheredationis expressè in scripta & probata. Quod si probari non possit, competit heredi necessario querela inofficiosi testamenti pro 5. ann. per quam euacuauit testamentum, quoad ex ratione institutionem, legata tamen valent.

- 12 Etiam ob posthumi præteritionem vel exheredationem testamentum rumpitur, si uiuus nascatur, licet statim moriatur, intellige post testatorem. Nam si præteritur prius quam testator moriatur, tunc prætoriam æquitate conualescit testamentum.
- 13 Peccant parentes, si sine iusta causa successione inæqualitatem inter liberos constituent; iustæ autem causæ sunt inæqualitatis, si inter eos aliqui domesticis obsequiis magis meriti fuerint, si qui plus indigere videantur, quia bonis aduentitijs carent; si adhuc popilli.
- 14 Liberi naturales respectu patris non sunt heredes necessarij: possunt tamen institui deficientibus liberis legitimis, & data portione legitima parentibus patris. Quod si pater liberos habeat, non plus potest illis eorumque matri relinquere, quam unam viciam. Respectu matris tamen sunt necessarij heredes, non minus quam legitimi.
- 15 Frater & Soror testatoris si præteriti sint testamento, tunc solum infirmare possunt, si personæ famis instituta fuit. Hoc enim casu possunt agere querela inofficiosi testamenti; nisi uerini tantum sint, aut ipsi infames & ingrati.
- 16 Ius nauæ postulare videtur, ut pater filijs testamento relinquat, quatenus ad uitæ sustentationem indigent etiam ultra legitimam ciuili iure debitam. Prob. Auctoritate S. Aug. scilicet nolentis ab Ecclesia suscipi

cipi legata, quæ necessitati liberorum parentes in testamento subtraxerant, nisi liberi maturi consentiant spontè. Similiter id seruare ius naturæ videtur dictare, à liberis comparatione parentum indigentium.

Consultum est morituris, etiamsi liberos habeant, partem bonorum ad pias causas relinquere pro salute animæ.

NB. Ius naturæ postulat, vt etiam vxori, fratribus, sororibus, si indigentes sint pars aliqua bonorum relinquatur, licet secundum ius ciuile non cogantur, quia in viuis in necessitate tenentur illis alimenta ministrare ergò etiam decessuri. Quod si non indigent, nullo modo tenentur.

Consultius est bona sua in pauperes distribuere in vita decursu, quam ad mortis tempus differre. Ratio, quia Eleemosynæ, quæ in viuis erogantur, maioris meriti sunt, quam tempore mortis quando homo dat, quia diutius retinere non potest.

Expedi testamento condere non circa mortis agonem sed dum ratio viger.

Pleaque non expedi, vt Confessarij præsertim Religiosi, confectioni testamenti interfint, aut in particulari suadeant, quibus relinqui debeant, iuxta illud Christi Lucæ 12.

C A P. VI.

De Heredibus ab intestato venientibus.

Liberi legitimi ante omnes alios succedunt parenti ab intestato, & in demortuorum loco nepotes, indeque in stirpes.

Deficientibus descendentibus, veniunt pater & mater defuncti, & in eorum locum aui & auie. Quod

Rr 3 si vna